

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY VA O'RTA MAXSUS TA'LIM
VAZIRLIGI HUZURIDAGI
“MA’NAVIYAT VA MA'RIFAT”
MARKAZI**

**“SPIRITUALITY AND EDUCATIONAL”
CENTRE UNDER THE HIGH AND
SECONDARY MINISTRY OF
EDUCATION THE
REPUBLIC OF UZBEKISTAN**

100095, Toshkent shahar, Talabalar shaharchasi, Talabalar ko'chasi, 70
Telefon: (998-71) 246-95-43 Faks: (998-71) 246-64-75
e-mail: mm.markaz@umail.uz

100095, Tashkent city, Talabalar city, Street Talabalar, 70
Phone: (998-71) 246-95-43 Fax: (998-71) 246-64-75
e-mail: mm.markaz@umail.uz

№

**Олий таълим муассасалари
ректорлари ва филиаллар
директорларига**

Олий таълим муассасаларида ўтказиладиган “Ахборот ва мураббийлик соати” машғулотлари Намунавий режасига мувофиқ, 2018/2019-ўкув йилининг йигирма саккизинчи ҳафтасида ўтказиладиган “Ахборот ва мураббийлик соати” машғулотлари материаллари иловага мувофиқ юборилмоқда.

Шу муносабат билан, Сиздан мазкур ҳафта давомида ўтказиладиган “Ахборот ва мураббийлик соати” машғулотларини **“Яшариш ва янгиланиш куни бу...”** мавзусида юқори савияда ўтказилишини таъминлашингиз сўралади.

(Машғулотлар вазирликнинг 2018 йил 13 сентябрдаги 87-02-2527-сонли хати орқали тақдим этилган “Ахборот ва мураббийлик соати сабоқлари” номли услубий қўлланмага мувофиқ равишда ташкиллаштирилиши лозим).

Илова:__бет.

**Хурмат билан,
“Маънавият ва маърифат”
маркази директори**

О.А.Худайназаров

Марказнинг 2019 йил “___” мартааги
—сонли хатига илова

**“Яшариш ва янгиланиш куни бу...” ҳафталиги “Ахборот ва
мураббийлик соати” машғулотларининг 1-босқичи материаллари.***

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДАГИ ИҚТИСОДИЙ,
ИЖТИМОЙЙИ-СИЁСИЙ ВОҚЕАЛАРГА ДОИР
МАЪЛУМОТЛАР**

**ЮК ВА ЙЎЛОВЧИ ТАШИШ ТИЗИМИНИ ТУБДАН
ТАКОМИЛЛАШТИРИШ ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА**

Ўзбекистон Республикаси Президентининг қарори

[http://aza.uz/oz/documents/yuk-va-y-lovchi-tashish-tizimini-tubdan-
takomillashtirish-ch-07-03-2019](http://aza.uz/oz/documents/yuk-va-y-lovchi-tashish-tizimini-tubdan-takomillashtirish-ch-07-03-2019)

**ЗУЛФИЯ НОМИДАГИ ДАВЛАТ МУКОФОТИ БИЛАН
ТАҚДИРЛАШ ТЎҒРИСИДА**

Ўзбекистон Республикаси Президентининг қарори

[http://aza.uz/oz/documents/zulfiya-nomidagi-davlat-mukofoti-bilan-ta-
dirlash-t-risida-07-03-2019](http://aza.uz/oz/documents/zulfiya-nomidagi-davlat-mukofoti-bilan-ta-dirlash-t-risida-07-03-2019)

**8 МАРТ – ХАЛҚАРО ХОТИН-ҚИЗЛАР КУНИ МУНОСАБАТИ БИЛАН
МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА**

Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармони

[http://aza.uz/oz/documents/8-mart-khal-aro-khotin-izlar-kuni-munosabati-
bilan-mukofotla-07-03-2019](http://aza.uz/oz/documents/8-mart-khal-aro-khotin-izlar-kuni-munosabati-bilan-mukofotla-07-03-2019)

**ХАЛҚАРО РЕЙТИНГ ВА ИНДЕКСЛАРДА ЎЗБЕКИСТОН
РЕСПУБЛИКАСИННИГ ЎРНИНИ ЯХШИЛАШГА ОИД ЧОРА-
ТАДБИРЛАРНИ ТИЗИМЛАШТИРИШ ТЎҒРИСИДА**

Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармони

[http://aza.uz/oz/documents/khal-aro-reyting-va-indekslarda-zbekiston-
respublikasining-r-08-03-2019](http://aza.uz/oz/documents/khal-aro-reyting-va-indekslarda-zbekiston-respublikasining-r-08-03-2019)

*Эслатма: Мазкур ҳафтада ўтказиладиган “Ахборот ва мураббийлик соати” машғулотларининг 2-босқичи. 21 март - Наврӯзи олам байрамининг пайдо бўлиши тарихи унинг мамлакатимиз ҳаётида тўтган ўрни ҳақида талаба-ёшларга тушунтирилади.

Ҳафталикнинг 3-босқичида талаба-ёшларга дахлдорлик фазилати ҳақида тушунча берилади, 4-босқичда – талабаларнинг қайси босқичдалигига қараб ойнинг бошида берилган китобларнинг бири ҳақида фикр-мулоҳаза юритилади. Ўқишга берилган китобларга якуний хуроса қилинади.

КЎМИРЧИЛИК ТАРМОҒИНИ БАРҚАРОР РИВОЖЛАНТИРИШ МАСАЛАЛАРИ КЎРИБ ЧИҚИЛДИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев 5 март куни кўмир қазиб олиш тармоғини барқарор ривожлантириш масалалари бўйича йиғилиш ўтказди.

Кўмирчилик ёқилғи-энергетика таъминотининг ажралмас қисми бўлиб, иқтисодиёт тармоқлари, аҳолининг ижтимоий ҳаёти билан боғлик муҳим соҳалардан биридир.

Юртимизда ҳар йили аҳоли хонадонларига 1 миллион тонна, ижтимоий соҳа обьектларига 400 минг тонна кўмир етказиб берилади. Янги Ангрен ва Ангрен иссиқлик электр станцияларида энергия ишлаб чиқариш учун 4 миллион тонна кўмир ёқилади.

Йиғилишда конларнинг салоҳияти юқори бўлса-да, кейинги йилларда кўмир қазиб чиқариш режалари бажарилмаётгани, тармоқдаги тизимли муаммолар бартараф этилмагани кўрсатиб ўтилди.

Масалан, конлардаги техника ва технологиялар эскирган. Асосий хомашё базаси бўлган Ангрен конида янги шахталар очиш ишлари ортда қолган. Карьерларнинг қиялик бурчаги белгиланган меъёрдан ошиб, қазиш ишлари хавфли даражага етган.

Шу каби масалаларни тез ва самарали ҳал этиш учун “Ўзбеккўмир” акциядорлик жамиятини профессионал ташки бошқарувга бериш мўлжалланмоқда.

Йиғилишда Ангрен конидаги ҳолатни яхшилашга қаратилган ишларни самарали ташкил этиш чора-тадбирлари белгиланди.

Иқтисодиёт тармоқлари ва аҳолининг яқин ва узоқ истиқболда кўмирга бўладиган талабини максимал даражада қоплаш учун Ангрен конини ривожлантириш стратегиясини ишлаб чиқиши зарурлиги таъкидланди.

Президентимиз “Ўзбеккўмир” акциядорлик жамиятининг молиявий барқарорлигини мустаҳкамлаш масаласига ҳам алоҳида эътибор қаратди. Молия ва Энергетика вазирликларига кўмир нархи тарифларини оптималлаштириш, тармоқнинг рентабеллигини ошириш, инвестиция харажатларини қоплаш бўйича топшириқлар берди.

Кон очиш ишларини самарали ташкил этиш учун транспорт воситалари паркини янгилаш лозимлиги қайд этилди. Мутасаддиларга зарур самосвал ва бошқа маҳсус техника воситаларини энг мақбул таклифлар асосида харид қилиш вазифаси қўйилди.

Шунингдек, бугунги кунда қазиб олиш ишларида фойдаланимаётган техникалардан воз кечиб, ишлаб чиқариш харажатларини камайтириш чораларини қўриш бўйича кўрсатмалар берилди.

Ангрен конининг жанубий чегарасига яқин жойда яшаётган аҳоли хавфсизлигини таъминлаш масалаларига ҳам эътибор қаратилди.

Вазирлар Махкамасига юқорида қайд этилган масалалар, хусусан, “Ўзбеккўмир” акциядорлик жамиятини бошқариш самарадорлигини ошириш, бу борада профессионал ташки бошқарувчини жалб этиш, тармоқга замонавий технологияларни жорий қилиш ва кўмир сифатини ошириш бўйича комплекс чора-тадбирлар дастурини ишлаб чиқиши юзасидан топшириқлар берилди.

ЎЗБЕКИСТОН – РОССИЯ: СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ СОҲАСИДАГИ ҲАМКОРЛИК РИВОЖЛАНМОҚДА

Россия Федерацияси соғлиқни сақлаш вазири Вероника Скворцова бошчилигидаги делегация мамлакатимизга келди.

Ташриф доирасида 6 март куни Ўзбекистон Республикаси соғлиқни сақлаш вазири Алишер Шодмонов делегация аъзолари билан учрашди.

Мулоқот чоғида тиббиёт, соҳада замонавий кадрлар тайёрлашдаги ҳамкорликни янада ривожлантиришга доир истиқболли лойиҳалар муҳокама қилинди.

Мамлакатимизда тиббиёт соҳасини такомиллаштиришга давлат сиёсати даражасида қаралади. Сўнгги йилларда ушбу тизимда халқаро меъёрларни жорий этиш, ахолига сифатли тиббий хизмат кўрсатиш борасида туб ўзгаришлар олиб борилмоқда. Президентимиз Шавкат Мирзиёев фармони билан тасдиқланган 2019-2025 йилларда Ўзбекистон Республикаси соғлиқни сақлаш тизимини ривожлантириш концепциясини амалга оширишда россиялик ҳамкорлар фаол иштирок этмоқда. Бунда олий даражадаги ташрифлар чоғида эришилган келишувлар муҳим ўрин тутади.

Россия Федерацияси соғлиқни сақлаш вазири Ўзбекистонда мажбурий тиббий суғурта тизимини татбиқ этиш, ахолининг ижтимоий ҳимояга муҳтож қатламини сифатли тиббий хизмат билан қамраб олишдаги тажриба ва ислоҳотларни юқори баҳолади. Россия томони тажриба алмашиш, соғлиқни сақлаш соҳасида кадрлар тайёрлаш бўйича қўшма лойиҳаларни амалга оширишда ҳамкорликни янада ривожлантиришга тайёр эканини билдириди.

Делегация аъзолари Республика ихтисослаштирилган хирургия марказида бўлиб, муассаса фаолияти билан танишди.

Бугунги кунда марказда юрак, жигар ва бошқа аъзоларда жарроҳлик амалиётлари ўтказилади. Кардиожарроҳлик бўйича кўрсатилаётган хизматлар меҳмонларда катта таассурот қолдирди.

Шунингдек, меҳмонлар “Akfa Medline” тиббиёт маркази мисолида мамлакатимизда малакали тиббий ёрдам кўрсатиш тизимини такомиллаштириш, касалликлар профилактикаси, патронаж ва скрининг хизматларини замонавий даражага кўтариш бўйича амалга оширилаётган ислоҳотлар билан ҳам яқиндан танишди.

Шу куни Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасида Россия Федерацияси соғлиқни сақлаш вазири Вероника Скворцова билан учрашув бўлиб ўтди.

Мулоқотда мамлакатларимиз ўртасида тиббиётда кадрлар малакасини ошириш бўйича самарали ҳамкорлик йўлга қўйилгани қайд этилди. Ўзбекистонлик шифокорларнинг Россия етакчи тиббий муассасаларида малака ошириши ташкил қилинаётгани, соҳада илғор технологияларни кўллаш, ташхис қўйиш ва даволаш, мураккаб жарроҳлик амалиётидаги тажриба алмашишга қаратилган маҳорат дарслари ўтазиш мунтазамлик касб этгани таъкидланди.

Бугунги кунда ихтисослаштирилган тиббиёт марказлари ва олий таълим муассасалари ўртасидаги ҳамкорлик фаол давом этмоқда. Келгуси ўқув йилидан бошлаб мамлакатимизда И.М.Сеченов номидаги Москва давлат тиббиёт университети филиалини очиш режалаштирилган. Ташкил

этиладиган қўшма факультетларда бакалавриат, магистратура ва клиник ординатура таълим дастурлари бўйича кадрлар тайёрланади.

Тиббиёт соҳасини молиялаштириш, логистика, соғлиқни сақлаш тизимини рақамли бошқарувга ўтказиш, ҳукумат даражасида қабул қилинаётган дастурлар аҳамияти ҳақида сўз юритилди.

Делегация аъзолари республика ихтисослаштирилган илмий-амалий тиббиёт марказлари, хусусий клиникалар, бирламчи тиббий ёрдам муассасалари ҳамда тиббиёт олий ўқув юртларида ҳам бўлиб, икки томонлама ҳамкорликка оид қатор учрашув ва музокараларда иштирок этди.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ РОССИЯ ФЕДЕРАЦИЯСИ ИҚТИСОДИЙ РИВОЖЛАНИШ ВАЗИРИНИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев 7 март куни Иқтисодий ҳамкорлик бўйича Ўзбекистон-Россия ҳукуматлараро комиссияси ҳамраиси, Россия Федерацияси иқтисодий ривожланиш вазири Максим Орешкинни қабул қилди.

Бу ҳақда Ўзбекистон Республикаси Президенти Матбуот хизмати маълум қилди.

Давлатимиз раҳбари меҳмонни самимий қутлар экан, Ўзбекистон билан Россия ўртасидаги дўстлик, стратегик шериклик ва иттифоқчилик муносабатлари, шунингдек, кўп қиррали амалий ҳамкорлик жадал ривожланиб, изчил мустаҳкамланиб бораётганини катта мамнуният билан қайд этди.

Мунтазамлик касб этган олий даражадаги алоқалар ва давлат раҳбарлари ўртасидаги ишончга асосланган мuloқot, мамлакатларимиз идоралари, ҳудудлари ва ишбилармон доиралари ўртасидаги шериклик ва алмашинувлар жадаллашгани савдо-иқтисодий, инвестициявий, илмий-техник ва маданий-гуманитар соҳалардаги самарали ҳамкорликни мисли кўрилмаган даражада оширишга хизмат қилди.

Ўтган йил октябрь ойида Россия Президенти Владимир Путиннинг Ўзбекистонга давлат ташрифи ҳамкорликни янги амалий мазмун билан бойитди.

2018 йил якунларига кўра ўзаро савдо ҳажми 20 фоизга ошиб, қарийб 6 миллиард долларга етди. Россиянинг етакчи компания ва банклари иштирокида, жумладан, энергетика, нефть-газ, кимё, машинасозлик, электротехника, тўқимачилик, озиқ-овқат ва кўплаб бошқа тармоқларда йирик инвестиция лойиҳалари амалга оширилмоқда.

Ўзаро мuloқotning янги кўп даражали формати, яъни икки давлат Бош вазирлари даражасидаги Икки томонлама ҳамкорлик бўйича қўшма комиссиянинг ташкил этилиши, ҳеч шубҳасиз, кўп қиррали шерикликни кенгайтириш бўйича эришилган келишувлар самарадорлигини ошириш ва уларни ўз вақтида рўёбга чиқаришга хизмат қилиши таъкидланди.

Ўзаро ҳамкорликнинг истиқболли йўналишлари қаторида мамлакатимиз ҳудудларида Россия компаниялари иштирокида агрокластерлар ва логистика марказларини ташкил этиш, Ўзбекистон мева-сабзавот ва тўқимачилик маҳсулотларини Россия бозорига йирик ҳажмда

улгуржи етказиб бериш бўйича янги тизимни жорий этиш, худудларо ҳамкорликни янада мустаҳкамлаш учун қулай шароитлар яратиш, соғлиқни сақлаш ва таълим соҳаларида ўзаро алмашинувларни кенгайтириш ва қўшма лойиҳаларни амалга ошириш қайд этилди.

Россия иқтисодий ривожланиш вазири давлатимиз раҳбарига самимий қабул учун миннатдорлик билдириб, Россия Федерацияси Президенти Владимир Путин ҳамда Хукумат Раиси Дмитрий Медведевнинг саломи ва энг эзгу тилакларини етказди.

Максим Орешкин Ўзбекистонда мамлакатнинг барқарор тараққиётини таъминлаш, иқтисодиётни либераллаштириш ва ишбилармонлик муҳитини яхшилаш, инвесторларни ва тадбиркорлик ташабbusларини қўллаб-куvvatлаш борасида амалга оширилаётган кенг миқёсли ислоҳотларни юксак баҳолади.

Россия ўзаро савдо ҳажмини ошириш ва номенклатурасини кенгайтириш, турли соҳаларда истиқболли қўшма инвестиция лойиҳаларини амалга ошириш учун бундан буён ҳам зарур чоралар кўришга тайёр экани таъкидланди.

ПРЕЗИДЕНТ ШАВКАТ МИРЗИЁЕВ ХОТИН-ҚИЗЛАРНИ БАЙРАМ БИЛАН ТАБРИКЛАДИ

Тошкентда 8 март – Халқаро хотин-қизлар куни муносабати билан тантанали байрам тадбири бўлиб ўтди, деб хабар бермоқда Ўзбекистон Республикаси Президенти Матбуот хизмати.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев мамлакатимиз хотин-қизларини байрам билан табриклаб, уларга чуқур ҳурмат-эҳтиром ва энг эзгу тилакларини билдириди.

– Бугунги қувончли айёмда дунёда “фидойи” деган сўзга энг муносиб бўлган Она сиймоси олдида таъзим қиласиз. Ҳаётимиз қувончи, хонадонларимиз кўрки бўлмиш азиз аёлларимиз шаънига энг гўзал тилакларимизни изҳор этамиз. Аёл сиймоси Яратганинг тенгсиз мўъжизаси бўлиб келган ва ҳамиша шундай бўлиб қолади, – деди давлатимиз раҳбари.

Халқ розилиги аввало, муҳтарама оналар, хотин-қизларнинг розилиги билан боғлиқлиги, уларнинг соғ-саломат бўлиб, баҳтли яшашини таъминлаш барча ислоҳотларнинг асосий мақсади ва мезони экани таъкидланди.

Юртимиз аёллари фарзандлар тарбияси, оила ҳаётидаги фидойилиги билан жамиятимиз мустаҳкамлиги ва эртанги кунига замин яратмоқда. Шунингдек, соғлиқни сақлаш, таълим-тарбия, илм-фан, маданият, санъат, саноат ва бошқа соҳаларда самарали меҳнат қилиб, юртимиз ривожига бекиёс ҳисса қўшмоқда.

Президентимизнинг 2019 йил 7 март куни қабул қилинган “8 март – Халқаро хотин-қизлар куни муносабати билан мукофотлаш тўғрисида”ги Фармони бунинг муносиб эътирофи бўлди. Фармонга мувофиқ, мамлакатимиз тараққиёти, халқимиз фаровонлигини ошириш, соғлом ва баркамол авлодни вояга етказиш, оилаларни мустаҳкамлаш борасидаги муносиб хизматлари учун бир гуруҳ хотин-қизлар Ватанимизнинг юксак унвонлари, орден ва медаллари билан мукофотланди. Улар орасида атоқли

олимлар, шоир ва адибларнинг садоқатли умр йўлдошлари ҳам борлиги алоҳида эътиборга молик.

Шунингдек, давлатимиз раҳбарининг 2 мартдаги қарорига мувофиқ йигирма саккиз нафар фаол қиз Зулфия номидаги Давлат мукофоти билан тақдирланган эди.

Тадбирда ана шу юксак мукофотлар тантанали равишда топширилди.

– Сизларнинг мана шундай очилиб, ҳаётдан рози бўлиб юришингиз учун, сизларнинг баҳту саодатингиз учун доимо сидқидилдан хизмат қилишга тайёрмиз. Истаймизки, мана шундай қувончли кунларимиз кўп бўлсин, – деди Президент.

Бугун Шавкат Мирзиёев яна бир муҳим ҳужжат – “Хотин-қизларнинг меҳнат ҳуқуқлари кафолатларини янада кучайтириш ва тадбиркорлик фаолиятини қўллаб-қувватлашга оид чора-тадбирлар тўғрисида”ги қарорга имзо чекди. Унда хотин-қизларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини таъминлаш, майший ва меҳнат шароитларини яхшилаш бўйича комплекс вазифалар белгиланган.

Қорақалпоғистон Республикаси, Тошкент шаҳри ва вилоятлардан ташриф буюрган хотин-қизлар, турли вазирлик ва идоралар вакилалари тўкин дастурхон атрофида байрамни нишонлади. Тадбирда мамлакатимизда фаолият юритаётган чет эллик дипломат аёллар, жумладан, Франция Республикаси ва Хитой Xалқ Республикаси элчилари, Бирлашган

Миллатлар Ташкилотининг турли ваколатхоналари раҳбарлари ҳам иштирок этди.

Аёл, меҳр, муҳаббат мадҳ этилган концерт дастури барчага кўтаринки кайфият бағишилади.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ШАВКАТ МИРЗИЁЕВНИНГ ХАЛҚАРО ХОТИН-ҚИЗЛАР КУНИГА БАҒИШЛАБ ЎТКАЗИЛГАН ТАНТАНАЛИ МАРОСИМДАГИ НУТҚИ

Ассалому алайкум, муҳтарама опа-сингиллар!

Ҳурматли дўстлар!

Бугун мана шундай дилбар, қутлуғ баҳор айёмида сиз, муnis оналаримиз, ҳурматли опа-сингилларимиз, сулув қизларимизни ўзларингиз каби гўзал байрамингиз – Халқаро хотин-қизлар куни билан чин қалбимдан муборакбод этаман.

Сизларнинг тимсолингизда бутун Ўзбекистон хотин-қизларини табриклаб, барчангизга чуқур ҳурмат-эҳтиром ва эзгу тилакларимни билдираман.

Қадрли юртдошлар!

Ҳаммамиз яхши тушунамиз, “**Меҳр – ҳаётнинг устуни**”, деган сўзларда чуқур маъно ва мазмун мужассам.

Бу ҳақда гапирганда, **муқаддас она, аёл зоти – чинакам меҳр булоғи, меҳр қуёши**, десак, ҳар томонлама тўғри бўлади. Шу қуёш бор экан, меҳр-оқибат, эзгулик ва адолат, вафо ва садоқат каби буюк қадриятлар неча асрлардан буён безавол яшаб келмоқда.

Шу боис бугунги қувончли айёмда аввало дунёда “**Фидойи**” деган сўзга энг муносиб бўлган **Она сиймоси олдида таъзим**

қиламиз. Ҳаётимиз қувончи, хонадонларимиз кўрки бўлмиш азиз аёлларимиз шаънига энг гўзал тилакларимизни изҳор этамиз.

Ер юзида сўз ва соз санъати, шоири ҳофиз, рассом ва ҳайкалтарош пайдо бўлибдики, она ва аёл зоти юксак пардаларда тараннум этиб келинади. Улуғ шоиримиз Эркин Вохидов айтганларидек, “**Оlamda aёл мадҳига достон тугамайди**”. Чунки, аёл сиймоси Яратганинг тенгсиз мўъжизаси бўлиб келган ва ҳамиша шундай бўлиб қолади.

Бизга мана шу ёруғ, гўзал оламни янада гўзал ва ёруғ қилиб турганларингиз учун катта раҳмат сизларга!

Биз – Ўзбекистоннинг мард ўғлонлари, эр йигитлари сиз, азизларга бўлган ҳурматимиз, меҳр ва муҳаббатимизни оиласаримиз, эл-юртимиз ҳаётини янада обод ва фаровон қилишга қаратилган амалий ишларимиз билан изҳор этишга интилмоқдамиз.

Биз халқимиз розилигини, аввало, сиз, муҳтарама оналаримиз, опа-сингилларимизнинг розилиги деб тушунамиз. Сизларнинг соғ-саломат бўлиб, баҳтли бўлиб яшингизни амалга ошираётган барча-барча ислоҳотларимизнинг асосий мақсади ва мезони деб биламиз. Бу йўлда эришган натижаларимиз фақатгина биринчи қадамлар бўлиб, сизларнинг кўллаб-қувватлашингиз, дуоларингиз, ҳеч шубҳасиз, бизга чексиз куч-гайрат бағишлади.

Қадрли опа-сингиллар!

Маълумки, ҳозирги вақтда мамлакатимиз аҳолисининг қарийб 50 фоизини хотин-қизлар ташкил этади. Лекин сизларнинг барча соҳалардаги самарали меҳнатингиз, фарзандлар тарбияси, оила ҳаётидаги улкан хизматларингизни ҳисобга олиб айтадиган бўлсақ, жамиятдаги ўрнингиз, Ўзбекистонимиз эришаётган ютуқлардаги бекиёс ҳиссангизни ҳеч нарса билан ўлчаб, баҳолаб бўлмайди.

Бугунги кунда давлат ва жамоат ташкилотлари тизимида 1 минг 400 га яқин опа-сингилларимиз раҳбарлик лавозимларида ишламоқда. Хотин-қизларнинг улуши соғлиқни сақлаш ва ижтимоий хизматлар соҳасида 82 фоиздан зиёдни, илм-фан, таълим-тарбия, маданият ва санъат соҳаларида 72 фоизни, қишлоқ хўжалигига 45 фоиздан ортиқни, саноатда 38 фоизни ташкил этмоқда. Ва сизларнинг сидқидилдан қилаётган меҳнатларингиз давлатимиз, халқимиз томонидан муносиб тақдирланмоқда.

Мустақиллик йилларида 2 минг 180 нафардан ортиқ хотин-қизларимиз юксак давлат мукофотларига сазовор бўлгани ҳам шундан далолат беради. Уларнинг орасида ўнлаб Ўзбекистон Қаҳрамонлари, фан арбоблари, халқ ўқитувчилари, халқ шоирлари, халқ артистлари борлигини алоҳида таъкидлаб айтмоқчиман. Бугунги даврамизда турли жабҳаларда астойдил меҳнат қилаётган ана шундай жонкуяр, оқила, меҳр-оқибатли аёлларимизни, уларнинг давомчилари бўлган истеъдодли қизларимизни кўриб турганимдан хурсандман. **Уларнинг барчаси Ўзбекистон инсоний салоҳиятининг олтин фондини ташкил этади, десак, ҳеч қандай муболаға бўлмайди.**

Мамлакатимиз тараққиётини янги, янада юксак босқичга кўтариш йўлидаги самарали меҳнатингиз, эзгу фазилатларингиз билан ҳаммага ўнрак бўлиб келаётганингиз учун сизларга ўз номимдан, кўп миллатли бутун халқимиз номидан чуқур миннатдорлик билдираман.

Хурматли юртдошлар!

Барчангизга маълумки, биз “**Хотин-қизларни қўллаб-қувватлаш ва оила институтини мустаҳкамлаш соҳасидаги фаолиятни тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида**” Президент фармонини қабул қилдик. Ўтган қисқа даврда ушбу фармон доирасида Ўзбекистон Республикаси Президентининг 1 та фармони, 2 та қарори, ҳукуматимизнинг 6 та қарори ва 4 та фармойиши қабул қилинди.

Ана шу хужжатлар асосида илгари имкониятлари чекланиб, фаолияти сусайиб қолган Хотин-қизлар қўмитаси ва унинг ҳудудий бўлимлари бутунлай янги асосда ташкил этилди. Уларга қўшимча ваколат ва имкониятлар берилиб, самарали фаолият юритиши учун зарур шароитлар яратилди. Ҳозирги кунда ушбу тизимда катта билим ва ҳаётй тажрибага эга бўлган 10 мингдан ортиқ опа-сингилларимиз хизмат қилмоқда.

Хотин-қизлар қўмитасининг ҳудудий бўлимлари қошида “Хуқуқшунос аёллар”, “Илм-фан ва аёл”, “Ижодкор аёллар”, “Ташаббускор аёллар”, “Аёл ва саломатлик”, “Фахрий аёллар” жамоатчилик уюшмалари ташкил этилди. “Йил аёли”, “Ибратли оила” танловлари ўтказилмоқда. Энг асосийси, амалга оширилган ана шундай муҳим чора-тадбирлар бугун ўз самарасини бермоқда.

Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитаси ва юртимиздаги сиёсий партиялар ўртасидаги ҳамкорлик кучайтирилиб, 3 мингга яқин етакчи хотин-қизлардан иборат кадрлар захираси шакллантирилгани эътиборга лойиқдир. Айни вақтда ижтимоий фаол аёлларни раҳбарлик лавозимларига тайёрлаб бориш, уларни ўқитиши, малакасини ошириш тизими яратилмоқда. Буларнинг барчаси мамлакатимизда хотин-қизлар ҳаракати катта салоҳият ва истиқболга эга эканини қўрсатади.

Хабарингиз бор, бу йил юртимизда миллий парламентимиз ва маҳаллий Кенгашларга сайловлар бўлиб ўтади. Ана шу сайловларга аёлларимиз ҳам катта тайёргарлик қўрмоқда. Шу мақсадда жойларда “Депутатликка старт” акциялари ташкил этилаётганини биз албатта қўллаб-қувватлаймиз.

Сизларга маълумки, ҳозирги пайтда мамлакатимиз депутатлар корпусининг 30 фоизини хотин-қизлар ташкил этади. Ўтган икки йиллик тажрибамизни, аёлларнинг сиёсий онги ва савияси ошиб бораётганини инобатга олиб, бу рақамни анча кўпайтирсак, ўйлайманки, адолатдан бўлади.

Хотин-қизлар қўмитасининг ҳалқаро фаолияти ҳам кучайиб бормоқда. Масалан, янги тузилган Ўзбекистон ихтирочи аёллари маркази ташаббуси билан юртимиз олималари ўтган йили Корея Республикасида ташкил этилган ҳалқаро форумда муносиб иштирок этдилар.

Муҳтарам дўстлар!

Бугунги даврамизда Ўзбекистонда фаолият кўрсатаётган Франция Республикасининг Фавқулодда ва муҳтор элчиси Виолен де Вильмор, Хитой Ҳалқ Республикасининг Фавқулодда ва муҳтор элчиси Цзян Янь, БМТ Тараққиёт дастурининг Ўзбекистондаги доимий вакили Хелена Фрейзер, шунингдек, Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг мамлакатимиздаги турли ваколатхоналарининг раҳбарлари бўлган Ашита Миттал, Миеко Ябута, Лиан

Куппенс, Мария дель Пилар Алварез-Ласо хонимларни кўриб турганимиздан фоят мамнунмиз.

Мамлакатимиз билан ҳамкорлик алоқаларини ривожлантиришга муносиб ҳисса қўшаётган ана шу ҳурматли меҳмонларимизни Халқаро хотин-қизлар куни билан қутлаб, эзгу тилакларимизни билдиришга ижозат бергайсиз.

Азиз опа-сингиллар!

Барчангизга маълумки, биз учун меҳр-муҳабbat қўрғони бўлган оила институтини мустаҳкамлаш кейинги пайтда юртимизда давлат сиёсати даражасига кўтарилди. Ана шу сиёсатни белгилайдиган муҳим хужжат – **Ўзбекистон Республикасида оила институтини мустаҳкамлаш концепцияси** қабул қилинди. Мазкур концепцияни ҳаётга татбиқ этиш мақсадида “Оила” илмий-амалий тадқиқот маркази қайта ташкил этилди.

Оила масаласини комплекс ўрганиб, мавжуд ҳолатни таҳлил этиш, мониторинг қилиш ва баҳо беришга, илмий тадқиқотлар орқали оила фаровонлигини оширишга хизмат қиладиган янги тизим яратилди.

Илгари Адлия вазирлиги тасарруфида бўлган фуқаролик ҳолатига оид хужжатларни қайд этиш идоралари туман ва шаҳар ҳокими ўринбосари – Хотин-қизлар қўмитаси раисига бўйсундирилди. Ҳозирги вақтда улар томонидан оила институтини мустаҳкамлаш, ажралишларнинг олдини олиш бўйича фаол иш олиб борилмоқда.

Албатта, бу борада белгиланган чора-тадбирларнинг мазмuni, сифати ва самарасини ошириш учун ҳали кўп иш қилишимиз керак. Бугунги кунда изчил амалга оширилаётган “**Обод қишлоқ**” ва “**Обод маҳалла**”, “**Ёшлар – келажагимиз**”, “**Ҳар бир оила – тадбиркор**” каби дастурлар айни шу мақсадларга қаратилгани билан аҳамиятлидир.

Бугун “**Хотин-қизларнинг меҳнат ҳуқуқлари кафолатларини янада кучайтириш ва тадбиркорлик фаолиятини қўллаб-қувватлашга оид чора-тадбирлар тўғрисида**”ги қарорни имзоладим.

Бу қарорда аёлларнинг меҳнат ва пенсия соҳасидаги ҳуқуқлари, гендер тенглигини таъминлаш бўйича мутлақо янги кафолатлар белгилаб берилмоқда. Аёлларга ўз бизнесини ташкил этиш, бизнес ғояларини тайёрлашда ёрдам бериш, узоқ вақт давомида бола тарбияси билан банд бўлган, оғир иқтисодий аҳволга тушиб қолган аёлларни талаб катта бўлган касбга тайёрлаш ва ишга жойлашиш учун уларга кўмаклашиш мақсадида Хотин-қизлар тадбиркорлик марказлари ташкил этилмоқда. Аёлларга тадбиркорлик билан шуғулланишлари учун 100 миллиард сўм ажратилади. Бу маблағ уларга имтиёзли кредит сифатида берилади. Мазкур маблағларнинг камида 50 фоизи қишлоқ жойларда яшаётган хотин-қизлар ўртасида тадбиркорликни ривожлантириш учун йўналтирилади.

Биз опа-сингилларимизни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш мақсадида бу борадаги эзгу ишларни бундан буён ҳам давом эттирамиз.

Қадрли юртдошлар!

Халқимизда “**Эл соғлиғи – юрт бойлиги**” деган мақол бор. Ҳақиқатан ҳам, тинчлик билан соғлиқни асрасак, қолган ҳамма нарсага эришамиз.

Бу масалада ҳурматли аёлларимизнинг саломатлигини мустаҳкамлаш биз учун ҳал қилувчи аҳамиятга эга.

Ҳозирги пайтда барча ҳудудларимизда перинатал, скрининг, репродуктив саломатлик ва диагностика марказлари фаолият кўрсатмоқда. Туғруқ бўлимлари, кўп тармоқли поликлиникалар ва қишлоқ оиласидан поликлиникалари сони ортиб бормоқда. Ушбу тиббиёт масканларида аёллар ва қиз болалар йил давомида чуқурлаштирилган кўриқдан ўтказилиб, уларга доимий патронаж хизмати кўрсатилмоқда. Бу эса оналар ва болалар саломатлигини мустаҳкамлаш учун замин яратиши шубҳасиз.

Хотин-қизларда учрайдиган касалликларни барвақт аниқлаш ва даволаш ишлари самарали ташкил этилаётгани туфайли аёллар ўртасида касалликлар қарийб 2 баробар, оналар ўлими 3 марта, гўдаклар ўлими эса салкам 4 марта камайди. Ўтказилган скрининг текширувлари натижасида 2018 йилда 5 минг нафар чақалоқда оғир нуқсонлар билан туғилиш хавфи бартараф этилди.

Ўтган йилдан бошлаб биз бу борада яна бир катта ишни бошладик. Яъни, барча шаҳар ва туманлар, айниқса, узоқ ва бориш қийин бўлган ҳудудлардаги марказий поликлиникалар ва қишлоқ оиласидан поликлиникалари қошида аёллар учун маслаҳатхоналар ва болалар саломатлик марказлари ташкил қилинмоқда.

Яхши биласизлар, мен “**Боғчага борган бола билан боғчага бормаган боланинг ўртасида катта фарқ бор**”, деган фикрни, ҳаётий ҳақиқатни такрор-такрор айтишдан, уни ҳамма жойда даъват қилишдан чарчамайман. Ўтган даврдаги икки йиллик тажрибамиз ва жойларда аҳоли билан олиб бораётган мулоқотларимиздан келиб чиқиб, ана шу фикрга қўшимча қилиб айтмоқчиман: “**Боғчага борган боланинг онаси билан боғчага бормаган боланинг онаси ўртасида ҳам катта фарқ бор**”. Чунки ҳар куни тарбиячилар, педагог мутахассислар, психологлар, тиббиёт ходимлари билан мулоқотда бўлиб, боласидаги ижобий ўзгаришларни кўриб, оналарнинг ҳам билими, ҳаётий тажрибаси, маданий савияси ошади. Болалари билан бирга улар ҳам ижтимоий-маънавий тарбия мухитига, жамиятга яқинлашади, фаоллашади. Шуларнинг барчасини ҳисобга олиб, биз мактабгача таълим соҳасига улкан эътибор бермоқдамиз.

Ўйлайманки, меҳрибон оналар, бувижонлар сифатида бунинг аҳамиятини сизлар ҳаммадан кўра кўпроқ тушунасизлар.

Бугунги кунда мамлакатимизда 7 минг 104 та мактабгача таълим маскани фаолият кўрсатмоқда. Кейинги 2 йил давомида 2 минг 211 та янги боғчалар ташкил этилиб, уларга қўшимча 243 минг бола қабул қилинди. Бошқача айтганда, юртимизда боғча ёшидаги болаларни мактабгача таълим муассасалари билан қамраб олиш даражаси сўнгги бир ярим йилда 12 фоизга ошиб, 38 фоизни ташкил этмоқда.

Биз яқин 4-5 йилда юртимиздаги боғча ёшидаги барча болаларни мактабгача таълим муассасаларига тўлиқ қамраб олиш вазифасини ўз олдимизга мақсад қилиб қўйганмиз. **Бу – бизнинг аёлларимиз, болаларимиз олдидаги қарзимиз, керак бўлса, келажак олдидаги муқаддас вазифамиз ва биз уни албатта адо этамиз.**

Олий таълим соҳасида ҳам катта ўзгаришлар амалга оширилмоқда. Ҳозирги вақтда мамлакатимизда Жанубий Корея, Буюк Британия, Россия, Ҳиндистон, Италия, Сингапур, Латвия каби давлатларнинг 14 та университет

ва институтларининг филиаллари фаолият кўрсатмоқда. Бундан ташқари, вилоятларда ташкил этилган республика олий ўкув юртларининг 23 та бўлими ҳам иш олиб бормоқда.

Бугунги кунда юртимиздаги олий таълим масканларида 373 минг 500 га яқин ёшларимиз таълим олмоқда. Улардан 168 минг 470 нафарини, яъни 45,1 фоизини қизлар ташкил этиши алоҳида эътиборга лойик.

Хурматли анжуман иштирокчилари!

Мамлакатимизда болалар ва хотин-қизлар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш, уларнинг билим олиши, меҳнат қилиши, муносиб ҳаёт кечиришини таъминлаш бўйича эришилаётган натижалар нафақат юртимиз аҳолиси, балки ҳалқаро ҳамжамият, хусусан, Ҳалқаро меҳнат ташкилоти томонидан ҳам эътироф этилмоқда.

Бу борада баъзи мисолларга эътиборингизни қаратмоқчиман.

Охирги икки йилда хотин-қизларни тадбиркорликка жалб этиш, оилавий тадбиркорликни ривожлантириш мақсадида кредитлар ажратиш ҳажми 2 баробар оширилди.

Қиёслаш учун айтадиган бўлсак, агар 2014-2016 йилларда тижорат банклари томонидан хотин-қизларга тадбиркорлик учун жами 3 триллион 800 миллиард сўм кредит ажратилган бўлса, биргина 2018 йилнинг ўзида эса бу кўрсаткич 3 триллион 361 миллиард сўмни ташкил этди.

Ўйлайманки, мана шу рақамларнинг ўзи ҳам кўп нарсадан далолат беради.

Бундан ташқари, янги ташкил этилган Хотин-қизларни ва оилани ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш жамоат фонди маблағлари ҳисобидан йиллик тўлови 7 фоиз бўлган имтиёзли кредитлар бериш тизими жорий этилди. Бу мақсадлар учун ўтган йили 50 миллиард сўм ажратилди. Бу эса аёлларнинг оиладан, фарзанд тарбиясидан ажралмаган ҳолда, ҳунармандлик, касаначилик, томорқа хўжалиги билан шуғулланиши учун зарур шароитлар яратиб беришга хизмат қиласди.

Хотин-қизлар қўмитаси ташабbusи билан жойларда 2018 йилда 2 мингдан зиёд кичик цех ташкил этилиб, 18 мингга яқин хотин-қизлар иш билан таъминланди.

Андижон, Наманган, Фарғона вилоятларида “Ҳунарманд” уюшмаси билан ҳамкорликда “Устоз-шогирд” тизими асосида ишсиз хотин-қизлар бандлигини таъминлаш йўлга қўйилди. Ҳозирги вақтда бу тажрибани барча ҳудудларда қўллаш бўйича иш олиб борилмоқда.

Хотин-қизларнинг ҳақ-ҳуқуқларини ҳимоя қилиш мақсадида ҳудудларда зўрликдан жабр кўрган шахсларни реабилитация қилиш ва мослаштириш бўйича 155 та марказ, “Ишонч телефонлари” ташкил этилди.

Хабарингиз бор, ўтган қисқа даврда юртимизда уйма-уй юриб, ижтимоий-маънавий муҳитни ўрганиш, мавжуд муаммоларни ҳал этиш бўйича самарали тизим яратилди. Ушбу тизим асосида 2018 йилда 47 минг 690 нафардан ортиқ оғир шароитда яшаётган, шунингдек, 13 минг 344 нафар ногиронлиги бўлган хотин-қизларнинг муаммолари жойида ўрганилди.

Кўрилган чора-тадбирлар натижасида ана шундай хотин-қизларнинг 14 минг 750 нафардан зиёдига тибий ёрдам кўрсатилди, 13 минг 636 нафари ишга жойлаштирилди, 24 минг 660 нафардан ортиғига 21 миллиард 540

миллион сўмга яқин моддий ёрдам берилди. Шу тоифага мансуб, уй-жойга эҳтиёжи бўлган опа-сингилларимизга 4 мингга яқин арzon уй-жойлар топширилиб, давлат томонидан уларнинг бошланғич бадаллари тўлаб берилди. Ана шу турар жойлар атрофида тикувчилик цехлари ташкил этилиб, қарийб 1 минг нафар хотин-қизлар иш билан таъминланди.

Биз бу ишларни бундан буён ҳам албатта изчил давом эттирамиз. Жумладан, 2019 йилда 1 минг 576 нафар шароити оғир хотин-қизлар уй-жойлар билан, шу тоифага мансуб 13 минг нафардан зиёд қизлар иш билан таъминланади.

Хотин-қизларни ва оилани ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш жамоат фонди томонидан оғир шароитда яшаётган, ногиронлиги бўлган 1 минг 460 нафардан зиёд хотин-қизларга арzon уй-жойлар учун 54 миллиард 580 миллион сўмдан ортиқ бошланғич бадаллар тўлаб берилди.

Албатта, ҳақиқатан ҳам кўмакка муҳтож бўлган бундай аёлларга кейинги 10 йилда арzon уй-жойлар берилганини ҳеч ким эслай олмаса керак. Чунки бундай тизимнинг ўзи йўқ эди.

Шунингдек, жорий йилда оғир ижтимоий ахволда яшаётган, ногиронлиги бўлган 15 минг 282 нафар аёлга тиббий ёрдам қўрсатилади. Шу тоифага кирадиган 10 мингга яқин хотин-қиз ногиронлик аравачаси, эшитиш ва ҳаракатланиш воситалари билан таъминланади.

Аёлларнинг меҳнат ва турмуш шароитини яхшилашга қаратилган бундай мисолларни яна кўплаб келтириш мумкин. Лекин ўзининг уй-жойига, иш ўрнига эга бўлган ҳар бир аёлнинг ортида оиласи, фарзандлари, ота-онаси, яқинлари борлигини ҳисобга оладиган бўлсак, қанча хонадонга қувонч киргани, қанча одамнинг рухи қўтарилиб, уларда ҳаётга, келажакка ишонч пайдо бўлгани биз учун энг муҳим натижадир.

Муҳтарам йиғилиш иштирокчилари!

Барчангиз яхши биласиз, халқимиз, миллатимиз қиз фарзандларини доимо асраб-авайлаб, меҳр билан вояга етказади. Уларни “она қизим” деб ардоқлайди. **Чиндан ҳам, қизларимиз – бизнинг келажагимиз, миллатимиз генофондини асрайдиган, муносиб давом эттирадиган инсонлардир** ва уларни жисмоний ҳамда маънавий баркамол этиб тарбиялаш – эзгу бурчимиз.

Айниқса, ҳозирги кунда қизларимизга замонавий таълим, миллий ва умумбашарий қадриятлар асосида тарбия бериш, уларни касб-хунарга ўргатиш, оиласа тайёрлаш ўта долзарб аҳамият касб этмоқда. Шу мақсадда барча таълим масканлари ва маҳаллаларда фаолият кўрсатаётган “Қизларжон”, “Қиз бола ва ёш оила”, “Мустақил ҳаёт остонасида”, “Ораста қизлар” каби клублар фаолиятини реал ҳаётга, ёшларимизнинг орзу-интилишларига янада яқинлаштириш керак, деб ўйлайман.

Шу ўринда яқинда Наманган вилоятида айтган бир фикримни яна такрорламоқчиман.

Агар сиз фарзандингизга данғиллама уй қуриб берсангиз – вақти-соати келиб, у эскириши мумкин. Агар энг зўр машина олиб берсангиз – уям тез орада эскириши мумкин. Агар унга моддий бойлик, пул

қолдирсангиз – уям бир кун сарф бўлиб тугаши мумкин. Аммо дунёда ҳеч қачон эскирмайдиган, йўқолмайдиган бебаҳо бир бойлик борки, у ҳам бўлса, фарзандингизга берган билим ва ҳунардир. Лекин билим ва маърифатни қаердан, нимадан олиш мумкин? Аввало, китоб деган хазинадан.

Мен юртимиз ёшлари ўртасида ўтказилаётган “**Энг яхши китобхон**” кўрик-танловини муентазам кузатиб бораман. Бу беллашувларда қизларимизнинг энг юқори ўринларни эгаллаётгани уларнинг интеллектуал салоҳият ва тиришқоқлик бобида ҳаммани қойил қолдираётганидан далолат беради.

Шу нуқтаи назардан қараганда, “**Қизлар кутубхонаси**” номли мобиль илова яратилиб, ишга туширилгани эътиборга лойик.

Бугунги кунда буюк шоирамиз Зулфия номидаги Давлат мукофотига сазовор бўлган қизларимиз сони 283 нафарга етди. Уларнинг кўпчилиги ҳокимиётлар, турли вазирлик, идора ва ташкилотларда, оммавий ахборот воситалари, таълим-тарбия соҳасида муваффакиятли фаолият олиб бормоқда. Бу мукофотнинг энг катта аҳамияти шундаки, унга сазовор бўлган ҳар бир қизимизга юзлаб, минглаб ёшлар ҳавас қилиб, уларга эрғашади. Ёшлар учун ибрат тимсоли – етакчилик, лидерлик тимсоли пайдо бўлади. Энг муҳими, бундай ибрат ўз қизларимиз орасидан, ўзимизнинг маънавий муҳитдан етишиб чиқмоқда. Уларни кўриб, ёшларимизда ўзига, ўз кучи ва салоҳиятига ишонч, келажакка интилиш пайдо бўлмоқда.

Мана, бугунги даврамизда Зулфия номидаги Давлат мукофотининг бу ийлги янги совриндорлари ҳам иштирок этмоқда. Бугун сизларнинг хузурингизда уларга ана шу мукофотларни тантанали равишда топширамиз.

Хурматли анжуман қатнашчилари!

Барчамиз яхши тушунамизки, биз бундай йиғилишларда нафақат ютуқларимиз ҳақида гапиришимиз, айни вақтда камчилик ва нуқсонларимиз ҳақида ҳам очик-ошкора сўз юритиб, уларни ҳал қилиш йўлларини биргаликда излашимиз зарур.

Такрор айтаман, халқимиз, аввало, сиз, ҳурматли опа-сингилларимиз билан маслаҳатлашиб иш олиб борсак, хато албатта кам бўлади.

Шу маънода, аёллар ўртасида ҳуқуқбузарликнинг барвақт олдини олиш масаласи ҳам доимий эътиборимиз марказида туриши лозим. Бу борада, биринчи навбатда, ҳуқуқбузарликка мойиллиги бўлган шахслар билан якка тартибда иш олиб бориш ҳамда жазони ижро этиш масканларидан озод қилинган хотин-қизларни ижтимоий реабилитация қилиш бўйича тизимли чора-тадбирлар амалга оширилмоқда. Шунингдек, муқаддам судланган, диний экстремистик оқимга дахлдорликда гумон қилинганлар рўйхатидан чиқарилган 3 минг нафардан зиёд аёл ва нотинч оиласларда яшаётган хотин-қизларга амалий ёрдам беришга алоҳида аҳамият қаратилмоқда.

Айни вақтда судларда хотин-қизларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилиш мақсадида Хотин-қизлар қўмиталари вакиллари **жамоатчилик асосида ҳимоячи** бўлиб иштирок этмоқда. Бундай янги амалиёт натижасида 2018 йилда жиноят содир этган ва ҳуқуқбузарликка қўл урган 893 нафар хотин-қиз кафилликка олиниб, жазодан озод этилди.

Оилавий муаммолар туфайли келиб чиқадиган жиноятларни кескин камайтириш мақсадида 10 минг 14 та нотинч оила билан профилактика ишлари олиб борилди ва 71 фоиз шундай оиланинг нотинчлиги бартараф этилди.

Хотин-қизлар, маҳаллалар, профилактика инспекторларининг ҳамкорликда олиб борган ишлари ва кўрилган чоралар натижасида хотин-қизлар ўртасида жиноятчилик 2018 йилда 34 фоизга камайганини алоҳида таъкидлаш лозим.

Бундан ташқари, Олий суд билан Хотин-қизлар қўмитаси ўртасида меморандум имзоланиб, ажрашиш учун ариза берган шахсларни дастлаб Хотин-қизлар қўмитасида сухбатдан ўтказиш ва ажрим юзасидан хулосасини олиш йўлга қўйилди.

Кенг жамоатчилик вакиллари ўзаро ҳамкорликда олиб борган ишлар туфайли 2018 йилда ажралиш ёқасига келиб қолган оилаларнинг 26 мингга яқини яраштирилди. Энг муҳими, бунинг натижасида 36 минг 500 нафарга яқин бола ота ёки она меҳридан жудо бўлишдан сақлаб қолинди.

Юртимизда тўғри йўлдан адашган инсонлар бўлмаслиги учун бу борадаги ишларни **жаҳолатга қарши маърифат** асосида изчил давом эттиришимиз зарур.

Фурсатдан фойдаланиб, сиз, азизларга, бугун мени эшитаётган барча юртдошларимизга даъват қилиб айтмоқчиман: ҳалқимиз, Ватанимиз тақдири ва келажагига бевосита дахлдор бўлган бу масалада ҳеч ким бефарқ бўлиб четда турмаслиги керак. Бу борада нафақат хотин-қизлар қўмиталари, нафақат маҳалла фаоллари, балки барчамиз биргаликда қаттиқ иш олиб борсак, вазият ижобий томонга албатта ўзгаради.

Бу мақсадга эришишда биз хотин-қизларимизнинг оғирини енгил қилиш, уларнинг ҳаётий муаммоларини ечиш, орзу-интилишлари, қобилият ва салоҳиятини рўёбга чиқариш учун давлатимиз ва жамиятимизнинг бор имкониятларини ишга соламиз. Сиз, азиз опа-сингилларимиз бу масалада аввало ўзларингиз ташаббускор бўлиб, фаол иштирок этасизлар, деб ишонаман.

Муҳтарам дўстлар!

Сизларга маълумки, оналик ва болаликни ҳимоя қилиш, ёшларни ватанпарварлик руҳида тарбиялаш бўйича ибратли фаолият олиб бораётган хотин-қизлар учун “**Мўътабар аёл**” нишони таъсис этилган эди. Бу йил 8 март байрами арафасида ушбу мукофот билан 260 нафар опа-сингилларимиз тақдирланди.

Фурсатдан фойдаланиб, уларни сизларнинг номингиздан, ўз номимдан самимий табриклайман.

Бугунги байрам муносабати билан Ватанимиз тараққиёти, ҳалқимиз фаровонлигини ошириш, соғлом ва баркамол авлодни вояга етказиш, оилаларни мустаҳкамлаш борасидаги муносиб хизматлари учун хотин-қизларимиздан бир гурухи давлатимизнинг юксак унвонлари, орден ва медаллари билан тақдирланди. Мукофотланганлар орасида ўзининг ноёб истеъоди билан Ватанимиз шуҳратини дунёга тараннум этган атоқли олимларимиз, шоир ва адилларимизнинг садоқатли умр йўлдошлари ҳам

борлигини алоҳида таъкидламоқчиман. Уларнинг қўпчилиги бугунги даврамизда иштирок этмоқдалар.

Ҳақиқатан ҳам, ўзининг илмий ва адабий мактабини яратган улкан олим ва ижодкорнинг рафиқаси бўлиш осон эмас. Буни билган билади, билмаганлар билиб қўйса, фақат фойда бўлади.

Мана шундай меҳрибон, оқила, зукко опа-сингилларимиз ўз умр йўлдошлари – машхур илм-фан ва адабиёт намояндаларини доимо қўллаб-қувватлаб, уларга илҳом бағишлаб келганлари, маънавий таянч бўлиб, фидойилик намунасини кўрсатганлари ҳар қандай юксак таҳсинга лойик.

Юксак унвонлар, орден ва медаллар билан тақдирланган опа-сингилларимизни, Зулфия номидаги Давлат мукофотига сазовор бўлган қизларимизни чин қалбимдан табриклаб, барчангизга сиҳат-саломатлик, янги-янги муваффакиятлар, оиласвий баҳт тилайман.

Мунис ва меҳрибон опа-сингиллар!

Биз сизларнинг мана шундай очилиб, ҳаётдан рози бўлиб юришингиз учун, сизларнинг баҳту саодатингиз учун доимо сидқидилдан хизмат қилишга тайёрмиз.

Истаймизки, мана шундай қувончли кунларимиз кўп бўлсин!

Барчангизни бугунги баҳор ва нафосат, гўзаллик байрами билан яна бир бор самимий табриклайман.

Иқболингиз баланд, умрингиз узок, ризқу насибангиз зиёда бўлсин!

Ҳамиша соғ-омон бўлинглар!